

om, hvorvidt det, for at en Forkyndelse, der sker for den Fraværendes Hustru o.s.v., skal være lovlig, kræves, at den Paagjældende er villig til at modtage Forkyndelsen og paatager sig at bringe den til den Indstævntes Kundskab. Men har den ærede Ordfører for Mindretallet Uret i sin Paastand, og forholder det sig, som det blev udtalt af den høitærede Justitsminister, saa bliver Spørgsmaalet, om det vil være tilraadeligt at forandre den nu gjældende Ret paa den Maade, som det foreslaas af Mindretallet, og da er jeg enig med den ærede Minister i, at det vilde være meget utilraadeligt. Naturligvis erkender jeg, at det er en Regel, der bør fastholdes, at der skal gøres, hvad der kan gøres, for at bringe en Stævning til den Paagjældendes Kundskab, samt at det er ubilligt og uretfærdigt, at en Sag fremmes imod ham, naar han har været ude af Stand til at tage til Gjenmæle. Men for det Første skal jeg dertil bemærke dette: Lad os en Gang se, hvori den Ulykke bestaar, som skal vedrøres den Vedkommende, hvis man ikke følger Mindretallet i Udvalget. Forudsætningen er, at Stævningen forkyndes i hans Fraværelse for Personer, der høre til hans Husstand eller staa i hans Tjeneste. Dersom disse Personer nu virkelig for Alvor mene, at de ikke kunne skaffe den fraværende Indstævnte Underretning om Stævningen, lade ham vide, at han er stævnet, og hvornaar Sagen falder i Rette, hvad have de da at gøre? Simpelt hen møde i Retten den Dag, da Sagen kommer for, og gøre den Bemærkning, at Indstævnte ikke har kunnet give Møde, Stævningen har ikke kunnet meddeles ham, hvorfor Sagen begjæres udjat. Det er den Slags Ting, der sker ikke saa sjældent, og under saadanne Omstændigheder vil naturligvis aldrig Anstand eller Udsættelse af Sagen blive negtet. Spørgsmaalet er, om det virkelig er for meget at forlange, at en Mand, naar han rejser paa ubestemt Tid, træffer Foranstaltninger til, at hans Affærer kunne blive varetagne i hans Fraværelse, om det er for meget at forlange, at han skal instruere sin Kone, sine Børn eller sit Dyende om, at hvis der kommer saadanne Ting som en Stævning i hans Fraværelse, saa skulle de meddele det til Andre eller selv gaa op i Retten og foranledige Sagen udjat. Det forekommer mig, at det ikke i og for sig er nogen urimelig Fordring at stille. Hvis man ikke vil det, saa er man udjat for, saaledes som det blev gjort gjældende af den ærede Justitsminister, at enhver blot og har Paastand af en Mand's Husstand eller Tjenestetjende om, at han er bortreist, og at

man ikke veed, naar han kommer hjem igjen, skal have til Følge, at Stævningen er spildt, og dette kan gientages oftere. Hvis man skal gøre Noget i den Retning, hvori de ærede Forlagsstillere have stillet deres Forslag, saa maatte det dog kræves, at der var Noget der talte for, at det ikke var løs og ubegrundet Paastand, at Vedkommende ikke kunde komme tilstede osv. Der maatte i Virkeligheden foreligge Omstændigheder, som talte for, at det virkelig forholdt sig saaledes, og saa kommer man ind paa Spørgsmaalet, om hvad der skal foreligge, for at Retten ex officio — for at tale med et fremmed Ord — skal udsætte Sagen. Men i den Henseende mangler der Beileddning i Vædringsforslaget, og det er umuligt at tilføie saadanne Regler uden at komme ind paa ganske anderledes vidtgaaende Undersøgelser om, hvorledes Domstolene skulle stille sig i saadanne Tilfælde. Man maa, som jeg sagde ved anden Behandling, ikke glemme, at imod saadanne ekstraordinære Tilfælde, der kunne indtræffe, som det er, at en Mand virkelig uden nogen Skyld enten fra hans egen eller hans Folks Side er bleven dømt uden at have havt Veilighed til at tage til Gjenmæle mod Søgsmålet, har man dog Retshjælp. Den Omstændighed, at denne Retshjælp nu engang er ordnet saaledes hos os, at den udøves gennem Administrationen og ikke gennem Domstolene, kan i og for sig ikke forandre Tingene. Det kan vel tale for, at man ved Omordningen af vor Proces henlægger den Slags Retsmidler til Domstolene og ikke til Administrationen; men det kan ikke bringes særlig i Anvendelse med Hensyn til den enkelte Specialitet, hvorom der her er Tale. Jeg kan derfor ikke Andet end meget bestemt tilraade det ærede Thing at følge Udvalgets Flertal og forkaste dette Vædringsforslag.

Veth: Den meget ærede Justitsminister omtalte først sit eget Vædringsforslag og anbefalede det, og han anbefalede det navnlig ogsaa fra det Synspunkt, jeg fremhævede, da jeg før havde Ordet, nemlig at det, det kom an paa, og som man maa lægge Hovedvægten paa, det er en paalidelig Meddelelse til den Indstævnte om, at han er stævnet. Naar man gaar ud fra det som et Hovedsynspunkt, saa forekommer der mig at være i det Mindste nogen Modsigelse mellem til det ene Vædringsforslag at paaberaabe sig dette Synspunkt og til det andet aldeles ikke, som det synes, at ville lade det gjælde. Jeg formaar ikke at se Andet, end at der vistnok maa siges at være nogen Modsigelse deri. Den meget ærede